

**Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
17 грудня 2021 року, м. Тернопіль**

акцентирован именно на учет цифровых знаков, а пока же коммерческие организации Республики Беларусь руководствуются разработанной Министерством финансов методикой.

Список использованных источников:

1 Национальный стандарт бухгалтерского учета и отчетности «Цифровые знаки (токены)», утвержденный постановлением Минфина от, утвержденная постановлением Минфина от 28.03.2018 №16.

2 Лемеш, В.Н. Бухгалтерский учет токенов / В.Н. Лемеш // [Электронный ресурс]. — 2018. — Режим доступа: <https://normativka.by/lib/document/67873/sid>. — Дата доступа: 02.12.2021.

3 «Как поставить криптовалюту на баланс компании» // [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.klerk.ru/buh/articles/477795/>. — Дата доступа: 02.12.2021.

4 «An Introduction to Accounting for Cryptocurrencies.Canada» // [Электронныйресурс]. — Режимдоступа: 01713-RG-Introduction-to-Accounting-for-Cryptocurrencies-May-2018%20.pdf. — Датадоступа: 02.12.2021.

Nataliya MAZUR

Doktor hab., Profesor

Uniwersytet Narodowy imienia Iwana Ohijenki w Kamieńcu Podolskim,
Kamieniec Podolski, Ukraina

**TECHNOLOGIE INFORMATYCZNE W ZARZĄDZANIU PRZEDSIĘBIORSTWEM:
DOŚWIADCZENIA UKRAINY I POLSKI**

W dzisiejszych warunkach ścieżka rozwoju rachunkowości powinna uwzględniać wyniki nowoczesnych technologii cyfrowych, nauk podstawowych i stosowanych. Gromadzenie, opisywanie, przechowywanie i przetwarzanie danych w cyfrowej erze gospodarki zmienia się i staje się logicznym połączeniem nowoczesnego rozwoju naukowego w ramach systemu informacji rachunkowości [1]. Współczesne problemy wymagają od księgowego przynajmniej podstawowej znajomości technologii informacyjno-komunikacyjnych; dostępność umiejętności cyfrowych staje się głównym wymogiem dla personelu. W związku z tym pojawia się problem doskonalenia treści innowacji w systemie rachunkowości, co odzwierciedla dotychczasowe praktyki gospodarki cyfrowej [2].

Zastosowanie innowacji informatycznych w metodologii rachunkowości zmienia formę jego organizacji, podnosi poziom kompetencji zawodowych i odpowiedzialności personelu, przenosi system informacyjny na jakościowo nowy poziom przejrzystości, bezpieczeństwa, wydajności, trafności. Na przykład, kradzieży aktywów można zapobiec poprzez ulepszenie dokumentacji (technologia blockchain polega na uzgadnianiu informacji przez uczestników przed dołączeniem do bloku i zapobiega późniejszemu ich zniekształceniu) oraz przeniesienie zapasów na nowy, bardziej wydajny i wysokiej jakości poziom, a jednocześnie tworzenie danych podwójnego wpisu uogólnienie w raportowaniu.

Szczególnie ważne jest wykorzystanie innowacji informatycznych do usprawnienia zarządzania dokumentami. Dzięki informatycznej modernizacji procedur księgowych rozwiązane zostały następujące zadania: zbieranie, grupowanie i porządkowanie przepływów informacji (księgowanie operacji gospodarczych w czasie rzeczywistym); szybki dostęp i wydawanie

інформації (електронічна wymiana danych – od pierwotnych do sprawozdawczych); skrócenie odstępów między pozyskaniem informacji a wprowadzeniem ich do bazy danych (BigData); zmniejszenie ryzyka błędów w procesach księgowych i decyzyjnych, co pozwala uniknąć błędnych interpretacji informacji w rachunkowości; integracja wszystkich poziomów księgowości w celu stworzenia jednej bazy informacyjnej (rozszerzony język sprawozdawczości finansowej, zarządczej, podatkowej różnych obszarów biznesowych); automatyczne generowanie raportów („technologie chmurowe” przetwarzania, rozliczanie operacji w chmurze); zapewnienie skutecznej kontroli operacyjnej (sztuczna inteligencja, modernizacja modelowania matematycznego o nowoczesne innowacje) [3].

W 2020 r. odsetek podmiotów mających szerokopasmowy dostęp do Internetu przekraczał 98% w Polsce i 86% na Ukrainie, przy czym posiadały go prawie wszystkie duże podmioty Polski (o liczbie pracujących 250 osób i więcej), na Ukrainie około 94% dużych i średnich przedsiębiorstw, około 84% - małych [4,5].

W 2020 r. 98,6% przedsiębiorstw Polski posiadało dostęp do Internetu, a 78,3% – wyposażało pracowników w urządzenia przenośne umożliwiające mobilny dostęp do Internetu. Wartość tego wskaźnika była istotnie zróżnicowana terytorialnie, a także ze względu na rodzaj działalności przedsiębiorstwa.

W dobie powszechnego dostępu do Internetu z każdym rokiem coraz więcej przedsiębiorstw postrzega swoją stronę internetową jako narzędzie marketingowe. Współczesne strony internetowe stają się coraz bardziej zaawansowane technologicznie i spełniają oprócz funkcji prezentacyjnych również inne role. Umożliwiają one np. składanie zamówień, sprawdzanie stanu ich realizacji on-line, zamieszczanie informacji o wolnych stanowiskach pracy i wiele innych.

W 2020 roku ponad dwie trzecie polskich firm posiadało własną stronę internetową. Liderami pod tym względem były firmy duże, z których dziewięć na dziesięć posiadało stronę internetową, a małe 67,3%. W zależności od rodzaju działalności wskaźnik ten znacznie się różni; najwyższy poziom odnotowano w sekcjach wytwarzania energii elektrycznej, gazu, pary i ciepłej wody (90,3%) oraz działalności teleinformatycznej, finansowej i ubezpieczeniowej (po 89,6%), a najniższy w usługach transportowych i gospodarce magazynowej (56,3%).

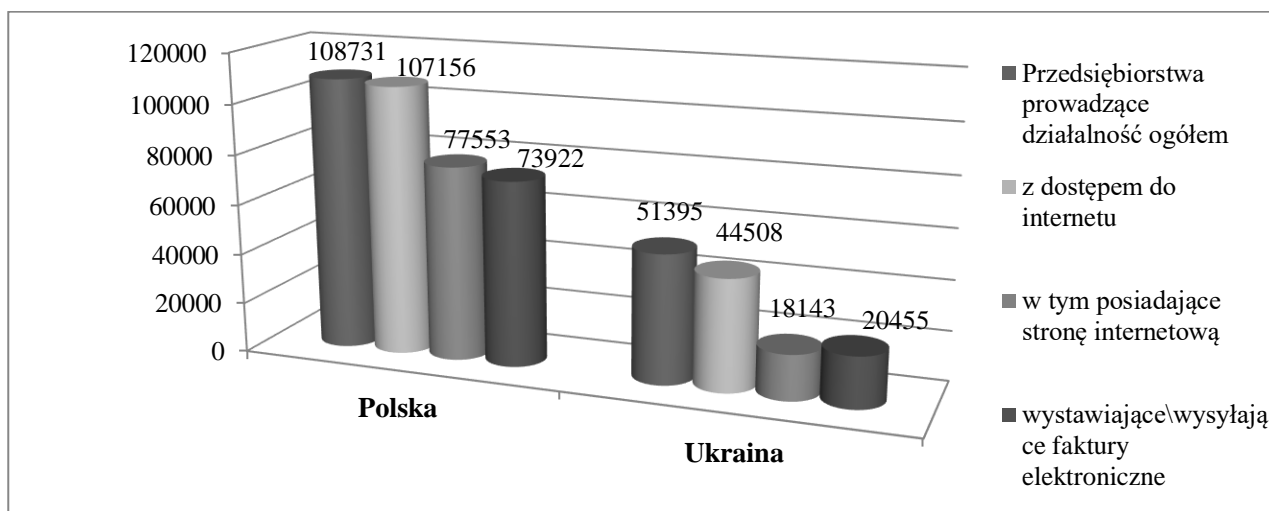
W tym samym okresie własną stronę internetową posiadało zaledwie 18143 jednostek, czyli 35,3% przedsiębiorstw ukraińskich (tj. mniej więcej co trzecia, w przeciwieństwie do przedsiębiorstw polskich – dwie trzecie). Wśród firm dużych było to 69,0, średnich 47,8 i małych tylko 30,5 p.proc [4,5].

W 2019 r. odsetek przedsiębiorstw w Polsce posiadających stronę internetową kształtował się na poziomie o 7 p.proc. niższym niż przeciętnie w unii Europejskiej (77%). Najwyższy wskaźnik odnotowano w Danii (94%), najniższy – w Rumunii (47%) [4].

Najczęściej wykorzystywaną funkcją strony internetowej, niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa oraz rodzaju prowadzonej działalności, jest prezentacja wyrobów, katalogów lub cenników produktów i usług. W 2020 r. z tej funkcji strony korzystało 66,8% firm w Polsce, najwięcej – z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa (88,6%). Kolejną funkcjonalnością strony WWW, wykorzystywaną przez ponad co piąte przedsiębiorstwo jest zamieszczanie informacji o wolnych stanowiskach pracy i przesyłanie dokumentów aplikacyjnych on-line. W tym celu najczęściej swoją stronę internetową wykorzystywały podmioty związane z informacją i komunikacją (55,2%).

Strona WWW daje nie tylko możliwość promocji swojej działalności w Internecie, ale także jest użytecznym narzędziem obsługi potencjalnych klientów. Przedsiębiorstwa coraz częściej wykorzystują ten aspekt posiadania strony WWW w swojej działalności. Przykładem takiego zastosowania jest usługa czat, którą w 2020 r. oferowało swoim klientom 6,7% podmiotów Polski, przy czym czat na którym na pytania potencjalnych klientów odpowiadał pracownik proponowało 6,5% firm, natomiast czatbot – 1,5%. Funkcję czat najczęściej oferowały podmioty duże (9,8%),

a biorąc pod uwagę rodzaj wykonywanej działalności usługa ta najczęściej wykorzystywana była w sekcji informacja i komunikacja (16,6%).

Rysunek 1. Wykorzystanie technologii informatycznych przez przedsiębiorstwa, 2020, jednostki

Źródło: wygenerowane przez autora na podstawie danych [4,5]

Jedną z najczęstszych praktyk wykorzystywania technologii informatycznych w zarządzaniu przedsiębiorstwem w ogóle, a w szczególności w rachunkowości i podatkach, jest stosowanie faktur elektronicznych. Wyróżnia się dwa rodzaje faktur elektronicznych:

- e-faktury posiadające ustandaryzowaną strukturę i nadające się do automatycznego przetwarzania, które mogą być bezpośrednio wymieniane pomiędzy stronami transakcji lub przekazywane za pośrednictwem firm zewnętrznych, operatorów usług lub przez system bankowości elektronicznej (np, EDI, XML),
- faktury w formie elektronicznej nienadającej się do automatycznego przetwarzania (np, e-mail, e-mail z załącznikiem w formacie PDF, JPEG, TIF itp.).

Faktura jest najpowszechniej stosowanym dokumentem fiskalnym potwierdzającym transakcję pomiędzy podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą a kontrahentami i klientami. Podobnie jak innego rodzaju dokumenty, coraz częściej wystawia się je w formie elektronicznej, nierzadko z całkowitym pominięciem ich obrotu w formie papierowej. Jeszcze bardziej zaawansowaną formą faktury elektronicznej jest dokument nadający się do automatycznego przetwarzania. Tego typu dokumenty wymagają harmonizacji systemów między stronami transakcji. Korzyścią jest eliminacja ręcznego wprowadzania danych do systemu, co redukuje czas poświęcany na formalności związane z fakturowaniem.

W 2019 r. ponad dwie trzecie przedsiębiorstw z Polski wystawiało i wysyłało faktury elektroniczne, w tym nienadające się do automatycznego przetwarzania – 65,4%, a nadające się do automatycznego przetwarzania – 13,2%. Faktury elektroniczne wysyłały głównie podmioty zatrudniające 250 i więcej pracowników (94,6%) i najczęściej to one wystawiały faktury nadające się do automatycznego przetwarzania (45,8%).

Na Ukrainie różnica między przedsiębiorstwami pod względem wielkości działalności w tym aspekcie nie jest znacząca, a mianowicie: 38,9% firm małych, 44,9% - średnich i 45,7% - dużych. Ogólnie, według wszystkich ukraińskich przedsiębiorstw, z takiej usługi korzystało około 40%, czyli o 28% mniej niż w sąsiednim kraju europejskim.

Uwzględniając rodzaj prowadzonej działalności, faktury elektroniczne cieszyły się dużą popularnością wśród przedsiębiorstw zajmujących się informacją i komunikacją oraz naprawą i

консервacją komputerów i sprzętu komunikacyjnego (odpowiednio 92,5% oraz 85,7% w Polsce i 65,3% oraz 54,4% na Ukrainie). Faktury elektroniczne nadające się do automatycznego przetwarzania najczęściej wysyłały jednostki zajmujące się konserwacją i naprawami sprzętu komputerowego oraz informacją i komunikacją (odpowiednio 25,7% oraz 19,5% w Polsce). Ten rodzaj dokumentów najrzadziej wykorzystywany był w sekcji obsługa rynku nieruchomości – 5,7% [4,5].

Tym samym analiza danych polskich i ukraińskich przedsiębiorstw w ostatnich latach wskazuje na wyższy (według niektórych wskaźników – nawet znacznie wyższy) poziom wykorzystania technologii informatycznych przez polskie przedsiębiorstwa, co oczywiście w dużej mierze tłumaczy znacznie wyższą efektywność zarządzania przedsiębiorstwem i produktywności. Zwłaszcza w Polsce 10% więcej firm ma dostęp do internetu, stroną internetową - o 36% więcej, przygotowujące \ wysyłające faktury elektroniczne - o 28% więcej.

Dlatego możemy stwierdzić, że ukraińskie przedsiębiorstwa muszą dalej doskonalić mechanizmy i możliwości dostarczania informacji i zasobów, pomimo pozytywnej dynamiki ostatnich lat.

Bibliografia

1. Mazur N.A. (2021) Rachunkowość w kontekście cyfryzacji. Aktualne zagadnienia rozwoju rachunkowości, analizy, kontroli i podatków w kontekście integracji europejskiej i aktualnych wyzwań globalizacji: materiały IX Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej. Odpowiedzialni za temat: prof. Kutsik P.O., prof. Woronko R.M., docent Martsenyuk R.A. Lwów: Wydawnictwo Uniwersytetu Handlowo-Ekonomicznego we Lwowie. P.82-86.
2. Shendrygorenko M.T., Lyadska V.V. (2020) Problemy i perspektywy rachunkowości w gospodarce cyfrowej. Gospodarka i społeczeństwo. Vyd. 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-47>
3. Shishkova N.L. Perspektywy informatycznej modernizacji rachunkowości: aktualizacja teorii i praktyki. Biuletyn Ekonomiczny. 2019. №3 (67). <https://doi.org/10.33271/ev/67.146>
4. Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2020 r. Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland. Warszawa, Szczecin. 2020. URL: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne-w-polsce-w-2020-roku,1,14.html>
5. Państwowa Służba Statystyczna Ukrainy: oficjalna strona internetowa. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Никита ПАНАСЕВИЧ

студент

УО «Белорусский экономический государственный университет»

г.Минск, Республика Беларусь

СИСТЕМЫ ТОЧНОГО ЗЕМЛЕДЕЛИЯ И ВОЗМОЖНОСТИ ИХ СИНХРОНИЗАЦИИ С АВТОМАТИЗИРОВАННЫМИ ИНФОРМАЦИОННЫМИ СИСТЕМАМИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА

Перед агропромышленным комплексом нашей страны стоит задача существенного увеличения валового внутреннего продукта, удовлетворения потребности экономического развития Республики Беларусь и сохранения ресурсного и экологического потенциала страны [3].